

'kile sēm 'da:ɫa 'd̥u:ɔ, 'p̥u:ɔ sēm se pa s'pez\_(()ra'di:ɫa (☐ ⇒ SHUJATI) • star., redk. **dati** koga **dol odpustiti** koga (iz službe, z dela): u "l̥e:m'g̥e:l̥a:jə sə jəy 'da:l̥ə d̥va'na:ɫzɔ\_(()u:ɔ:l (☐ ⇒ ODPUSTITI) • ⇒ dati komu eno (ta) čez RIT • ⇒ dati komu eno (ta) za BUČO • ⇒ dati ga na ZOB • ⇒ dati komu GMAH • star. **dati gor 1. obleči**: d'ruge x'l̥a:ča 'd̥e: 'g̥u:ɔ: (☐ ⇒ OBLEČI) 2. **nadeti na hrbet**: 'd̥e: rəg-'z̥u:ɔ:g\_(()u:ɔ:r 3. **zrediti se**: d'v̥e: 'kil̥ə sēm u n̥emə 'me:s̥n̥cə 'g̥u:ɔ: 'da:ɫa (☐ ⇒ ZREDITI SE) • star. **dati** kaj **hkraju pospraviti kaj**: 'd̥e: p̥e'cik̥l̥ xk'r̥a:jə (☐ ⇒ DATI vkraj) • ⇒ dati koga iz bolnice domov • ⇒ dati jih komu po BUČI • ⇒ dati jih komu po RITI • **dati** kaj **narazen 1. razstaviti kaj** |dati na sestavne dele|: 'urə sēm 'da:ɫə n̥a'r̥a:zən (☐ ⇒ RAZSTAVITI) 2. **razkosati zaklano žival, predvsem prašiča**: pra'šiča sm̥ə 'žə 'da:l̥ə n̥a'r̥a:zən • šalj., za majhnega otroka **dati** koga **narazen razviti dojenčka iz plenic**: 'nə, a s'te "pa:ɫ̥čka žə 'da:l̥ə n̥a'r̥a:zən? • ⇒ dati kaj na STRAN • ⇒ dati koga na STRAN • star. **dati** kaj **nazaj vrnti kaj**: 'd̥e: 'p̥o:bə jg'r̥ičə n̥a'zaj (☐ ⇒ VRNITI) • **dati** kaj **noter vtakniti kaj kam**: 'd̥e: k'l̥uč 'n̥etər (☐ ⇒ VTEKNITI) • ⇒ dati OBRT nazaj • ⇒ dati kaj od HIŠE • otr. **dati** komu **papa ob slovesu pomahati z roko**: 'd̥e: st'r̥ičə 'pa'pa: • ⇒ dati komu PEPRA • ⇒ dati POŠTO • **dati** komu **prav soglašati s kom**: 's̥e: t̥ə 'd̥ā:m p'r̥o - 'd̥u:ɔ:m̥ə 'n̥e: 'b̥o: • ⇒ dati (si) GMAH • ⇒ dati koga s ŠIHTA • ⇒ dati ŠUS • ⇒ dati koga v CAJTENGE • star., redk. **dati** koga **ven odpustiti koga (iz službe, z dela)**: u "l̥e:l̥k'r̥o:j\_(()a 'x̥o:d̥l̥a, 'p̥u:ɔ: sə j̥əx pa 'v̥ən 'da:l̥ə (☐ ⇒ ODPUSTITI) • ⇒ dati komu VETRA • **dati** kaj **vkraj pospraviti kaj**: a b̥ə s̥ə 'da:ɫə 'ç̥o:te ɫk'r̥aj? • 'd̥e: s̥ə 'ç̥e:ɫ̥e ɫk'r̥aj (☐ DATI hkraju) • ⇒ dati v PAŠO • ⇒ dati v sveto OLJE • ⇒ dati kaj v USTA • čustv. **dati** koga **za kaj komu dodeliti kako funkcijo**: za 'ta:j̥n̥ika sə me 'da:l̥ə • ⇒ dati za MAŠO (za kom) • ⇒ dati za PIJAČO • **dati** komu kaj | (za) povrhi (| = redk., star. za cu) **dati**, **primakniti**: a (za) p̥ə'va:r̥x̥ə t̥ə 'n̥i:sə pa 'n̥ež 'da:l̥ə? • čə p'r̥ā:s̥ek\_(()u:p̥eš, t̥ə 'd̥ā:j̥ə p'l̥ā:s'tič̥nə 'urə za 'cu • a b̥əž 'da:ɫə 'k̥e: za 'cu? • ⇒ GLAVO dam vkraj, če ... • ⇒ ne vem, kam naj dam koga (⇒ VEDETI) • **nič ne dam na** kaj **ne posvečam nikakršne pozornosti čemu**: 'n̥eč na 'd̥ā:m na 't̥o:,

'k̥ā g̥va'r̥ijə • **nič ne dam na** koga **ceniti koga** |prisojati komu vrednote|: čə 'd̥ā:j̥ə l̥eɖ̥ə 'k̥e: na 's̥i:be, na 'de:l̥əj̥ə 't̥ā:k̥eɫ̥ ra'č̥i • 'n̥eč na 'd̥ā:m 'na:ŋga (ne posvečam pozornosti temu, kar govori) • ⇒ ni dalo komu GMAHA • ⇒ še ŠTINE ne dati od sebe | ⇒ BOGDAJ, BOHNEDAJ, ČREZ DATI, DAJ medm., SKOZ DATI ☐ k 3a DETI; k 4 ⇒ PLAČATI ☐ +

► **dati se** ► 'da:t se 'd̥ā:m se d. (⇒ DATI') **dati se 1.** z nedoločnikom |izraža a osebkovo dopustitev, dovolitev, da se z njim kaj zgodil|: | 'n̥i: se 'da:t (| = na 'd̥e: se) 'm̥o:t̥et • 'n̥i: se j̥əm 'ka: 'ta:g 'da:t b možnost, da se z osebkom kaj zgodil|: a se 'va:kn̥ə 'd̥ā: 'za:p̥r̥t? • brezos. 'n̥eč se na 'd̥ā: n̥a'r̥i:es't • te 'župe se na 'd̥ā: 'ja:st 2. s smiselnim osebkom v daljniki |izraža pripravljeno koga za kako dejanje|: na 'd̥ā: se m̥ə 'x̥u:ɔ:s't u 'š̥o:l̥ə • "mija ja ɫp̥o:t, pa se ša 'ni 'da:ɫa 'videt (pa se še ni prikazala) 3. v prislovni rabi kolikor se da |izraža zelo visoko stopnjo|: sm̥ 'x̥ite:l̥a, 'k̥o:k̥r̥ se ja 'da:l̥ə | ☐ k 1a ⇒ PUSTITI SE; k 2 ⇒ LJUBITI SE ☐ +

► **dan** ► 'd̥ā:n -a -ə prid. (rod. ed. m. sp. -ŋga in -ŋega, daj. ed. m. sp. -n̥'m̥ə in -n̥em̥ə) **dan** |< DATI'|: 'd̥ā:n̥ɫ̥ ra'č̥i se na s'm̥e: n̥a'za:j\_(()a:mat • ⇒ kar je dano, je v ZEMLJO zakopano | ☐ SSKJ, SP 1962

**dati**² ► - 3. os. ed. 'da: d. (̥) polcit. • ⇒ čič ne da nič | ☐ +

**datum** ► 'd̥ā:tum -a (in -tə-) m (̥) **datum**: 'd̥ā:təm ša n̥a'pišə • {A} 'k̥e:r 'd̥ā:tum (dan v mesecu) ja 'd̥u:ɔ:ns? {B} d̥e'v̥e:t̥p̥-d'va:jz'd̥'ga s'm̥ə. | ☐ SSKJ, SP 1962

**davčen** ► 'da:ɫ̥ɔn -čna -ə prid. (rod. ed. m. sp. -čn̥ega) **davčen**: 'da:ɫ̥ɔna up'r̥ā:va | ☐ +

**davek** ► 'da:ɫ̥ -a m (̥) **davek** |dajatev|: za 't̥i:stə 'z̥i:ml̥ə 'mi 'da:ɫ̥ p̥l̥a'č̥ujamə • 'k̥o:k̥ s̥ə pa 'ti 'd̥u:ɔ:b̥u 'da:ɫ̥ka za p'l̥ā:č̥at? | ☐ +

**daven** ► 'da:ɫ̥ -una -ə prid. (rod. ed. m. sp. -n̥ega) **daven**: 't̥o: ja b'l̥ə prad\_(()a:ɫ̥-n̥em̥ə 'ca:j̥tə | ⇒ DAVNO ☐ +

► **davno** ► 'da:ɫ̥nə povdk. (̥) **davno** |pred dolgim časom|: na s'p̥o:n̥em se 'd̥u:ɔ:br̥ə - ja žə 'da:ɫ̥nə 'te:ga | prisl. ⇒ KDAJ ŽE ☐ +

**davi** ► 'd̥ā:v̥ə prisl. (̥) star., za označevanje dejanja v preteklosti **danes zjutraj**: 'd̥ā:v̥ə ja 'x̥a:ns 'pa:r̥š̥u žə za'ca:j̥ta m̥ə 'v̥o:š̥et | ☐ ⇒ DONES zjutraj ☐ +

**davica** ⇒ ŠKRLATINKA

**daviti** ► 'd̥ā:v̥et -em̥ nd. (mn. 'da:ɫ̥m̥ə itd.;